

Gry planszowe - nauka przez zabawę oraz rozrywka dla każdego z nas

Od kilku lat utrzymuje się tendencja wzrostowa w związku z zainteresowaniem grami planszowymi dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz dla całych rodzin. Obecnie rynek wydawniczy gier prezentuje bardzo bogatą oraz stale powiększającą się ofertę, w której każdy może znaleźć dla siebie ciekawe propozycje w zależności od zainteresowań. W sprzedaży dostępne są m.in. gry o tematyce historycznej, strategiczne, dotyczące fantastyki, a także edukacyjne oraz kształtujące różne funkcje poznawcze.

Jest to niezwykle przydatna forma nauki przez zabawę. Gry planszowe mogą przyczynić się do szybkiego rozwoju wiedzy i umiejętności, natomiast ich dodatkową zaletą jest funkcja kształtująca prawidłowe relacje społeczne i odporność emocjonalną, ponieważ dziecko uczy się zdrowej rywalizacji wraz z umiejętnością przestrzegania obowiązujących zasad.

Poza wymienionymi aspektami, gry mogą wspierać u dzieci i młodzieży (w tym także u osób z ryzyka dysleksji czy z występującą dysleksją rozwojową) funkcje odpowiedzialne za uczenie się, czyli spostrzeganie wzrokowe, słuchowe, analizę i syntezę wzrokową, słuchową, koncentrację uwagi, pamięć, koordynację wzrokowo-ruchową, wzrokowo-słuchową oraz słuchowo-ruchową, wyobraźnię przestrzenną, logiczne myślenie, tworzenie strategii, umiejętność planowania i gospodarowania własnymi zasobami, zdolność do szybkiego reagowania na komunikaty werbalne i niewerbalne.

Wśród oferowanych na rynku gier planszowych znajdziemy również takie, których zadaniem jest nauka ściśle określonych umiejętności, jak na przykład zasad ortograficznych, czytania, słówek w językach obcych, tabliczki mnożenia i dzielenia, dodawania, odejmowania, zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, treści przedmiotowych m.in. historycznych, polonistycznych, geograficznych itd.

Gry planszowe są też ciekawą alternatywą dla gier elektronicznych, ponieważ ich przewagą nad grami komputerowymi jest to, że wymagają bezpośredniego udziału osób trzecich tu i teraz, a także możliwość obserwowania reakcji innych graczy oraz integracji z nimi. Mogą stanowić nie tylko ciekawą odskocznnię od gier audiowizualnych, ale są też swoistym rodzajem profilaktyki przed uzależnieniem od szeroko pojmowanego świata wirtualnego.

Warto wspomnieć też o tym, jak ogromną rolę odgrywają gry planszowe w kształtowaniu relacji rodzinnych, zwłaszcza w dobie powszechnego braku czasu oraz w świecie zdominowanym przez media audiowizualne. Gra planszowa pozwala skutecznie oderwać się od wirtualnej rzeczywistości, a co się z tym wiąże od społecznej izolacji, dając nam możliwość zacieśniania więzi rodzinnych, przyjacielskich i koleżeńskich. Większość obecnie wydawanych na rynku gier jest dobrze opisana, ponieważ na opakowaniach umieszczane są istotne informacje dla jakiej grupy wiekowej jest przeznaczona, dla ilu graczy, czas rozgrywki, a niekiedy nawet, co dana gra kształtuje lub ćwiczy. Na uwagę zasługują także instrukcje, które zazwyczaj nie są przedstawione tylko i wyłącznie w formie suchego opisu, ale zawierają dodatkowo kolorowe ilustracje lub zdjęcia, obrazujące zasady gry (jako uzupełnienie do tekstu). Ciekawym pomysłem jest też stopniowanie trudności w wielu grach, dzięki czemu może być ona dostosowana dla różnych grup wiekowych.

Na polskim rynku wydawniczym bogatą ofertę wartościowych gier o wielu walorach prezentują wydawnictwa, takie jak Alexander, Egmont, IPN, G3, Goliath Games, Granna, Piatnik, Ravensburger, Rebel.

Dodatkową zaletą tzw. Planszówek jest wygoda ich stosowania, bowiem nie jesteśmy uzależnieni od dostępności do Internetu czy podłączenia do energii elektrycznej, możemy je rozgrywać nie tylko w domu lub szkole, ale i podczas wyjazdów turystycznych, ponieważ wiele popularnych gier ma swoje odpowiedniki w zminiaturyzowanej formie, przeznaczonej na podróż, nierzadko z elementami wyposażonymi na przykład w mini magnesy, zapobiegającymi utracie drobnych elementów z zestawu do gry.

Nie musimy od razu zapełniać szaf mnóstwem pudełek z grami, możemy stopniowo powiększać naszą kolekcję, wykorzystując różne okazje, by się nimi obdarowywać, choćby takie jak urodziny, imieniny, święta, rocznice i inne. Nim zakupimy daną grę, warto w miarę możliwości pokusić się o jej wcześniejsze przetestowanie. Może się to odbyć poprzez wypożyczenie gry z wypożyczalni lub jeśli mamy możliwość, rozegranie jej na rozmaitych piknikach, festiwalach czy eventach planszówkowych, odbywających się cyklicznie w wielu miastach, a nawet szkołach oraz bibliotekach publicznych. Dobrym pomysłem jest też zachęcanie

nauczycieli ze szkół, przedszkoli itd., do wyposażania placówek w gry planszowe, by zaznajamiać dzieci już od najmłodszych lat z tak interesującą formą zabawy i nauki. Ciekawym pomysłem jest też idea zrzeszania się osób z lokalnych społeczności w kluby gier planszowych i spotkania się cyklicznie w celu wspólnych rozgrywek, gdzie każdy z uczestników przynosi preferowane przez siebie gry. Możemy również czytać recenzje w Internecie na temat gry, którą jesteśmy zainteresowani, jednak te informacje mogą być mocno subiektywne, ponieważ niekiedy możemy się niepotrzebnie zniechęcić niezbyt pochlebną opinią na temat gry, która akurat nam może przypaść mocno do gustu. Warto zmienić dotychczasowe nawyki i wprowadzić gry planszowe do naszego życia, ponieważ wszyscy z pewnością na tym skorzystają.

Magdalena Wilkowska, pedagog